

Melikşah'ı destekleyerek ona asker verdi. Buna rağmen Sungur, Melikşah'ı yenilgiye uğratarak hâkimiyetini güçlendirdi. Bu geçiş döneminden yararlanarak topraklarını genişletmek üzere Fars'a saldıran kuzey komşusu Afşar beyi ve Hûzistan hâkimi Ya'küb b. Arslan'ın saldırılarına karşı da topraklarını başarıyla savundu. Neticede Ya'küb b. Arslan yenildi ve Hûzistan'a dönmek zorunda kaldı. Atabeg Sungur ile Kırman Selçuklu Hükümdarı Muhammed b. Arslanşah arasında dostane ilişkiler vardı ve her ikisi de birbirinin sınırlarına müdahaleden uzak durmaktaydı. Lûr-ı Büzürg sülâlesinden Muhammed b. Ali ve oğlu Ebû Tâhir de Atabeg Sungur'un hizmetine girdi. Ancak Ebû Tâhir bir süre sonra Atabeg Sungur'un yardımıyla Luristan'ı ele geçirip orada Lûr-ı Büzürg Atabegleri olarak bilinen bağımsız bir hânedarın temellerini attı (550/1155).

Irak Selçuklu Sultanı Muhammed b. Mahmûd'un 555 (1160) yılında ölümünün ardından emîrler atabegi oldukları veya destekledikleri şehzadeler adına şiddetli bir mücadeleye giriştiler. Musul Atabegi Mevdûd'un da desteklediği Süleyman Şah b. Muhammed Tapar'ın saltanatı kısa sürdü. Diğer aday Melikşah ise rivayete göre zehirlenerek öldürüldü. Bu arada İsfahan ahalisinin şehirden kovduğu Afşar Beyi Aydoğdu, Hûzistan'a yeniden sahip olurken Tekle Fars'a döndü. Irak Selçuklularında taht kavgaları, Azerbaycan Atabegi Şemseddin İldeniz'in Sultan Tuğrul'un oğlu Arslanşah'ı tahta çıkarmasına rağmen dinmedi. İldeniz'in Sultan Arslanşah ve devlet üzerindeki gücünü çekemeyen Rey Valisi Hüsâmeddin İnanç'ın girişimiyle bir kısım emîrler Arslanşah'ı tahttan indirmek üzere harekete geçtiler ve Fars Atabegi Sungur ile de irtibat kurarak onun yanında bulunan Sultan Arslanşah'ın kardeşi Muhammed'i tahta geçirmek üzere kendilerine göndermesini istediler. Durumu kendi çıkarlarına uygun bulan Sungur, Şehzade Muhammed b. Tuğrul'u 1000 kişilik bir kuvvetle yola çıkardı. İldeniz de yanında Arslanşah bulunduğu halde muhaliflerin karşısına çıktı. Hemedan civarında vuku bulan savaşta Sungur'un desteklediği Şehzade Muhammed mağlûp olup Hûzistan'a çekilmek zorunda kaldı (556/1161).

556'da (1161) Mergzâr-ı Beyzâ'da elli bir yaşında iken vefat eden Atabeg Sungur'un yerine oğlu Tuğrul henüz küçük yaşta olduğu için kardeşi Zengî geçti. Kaynakların âdil, dindar, hayır sever ve cömert bir idareci olarak nitelendirdikleri Sungur, Şîr-i Bârik ve Muzafferüddin lakaplarıyla tanı-

nyordu. Selçuklu Devleti'nin çöküş, Fars Atabegliği'nin henüz kuruluş dönemi olmasına rağmen Sungur hayır eserleri inşa etmekten geri kalmamıştır. Onun çeşitli vakıflar tahsis ettiği eserlerinin başında medfun bulunduğu Sunguriyye Medresesi gelir. Kaynaklar bu medresenin bitişindeki bir çeşmeyi, Şîraz bölgesindeki su kanallarını, yüksek minaresiyle anılan Mescid-i Sungur ile Bâğ-ı Nev' mahallesinde sûfiler için yaptırdığı ribâtı onun imar faaliyetleri arasında kaydeder.

BİBLİYOGRAFYA :

Ebû Hâmîd Efdalüddin Ahmed el-Kirmânî, *el-Muzâf ilâ Bedâ'i'i'l-izmân fi veke'î'i Kirmân* (nşr. Abbas İkbâl), Tahran 1331 hş., s. 29-30; Râvendî, *Râhatü's-sudur* (Ateş), II, 273; *Ahbârü'd-devleti's-Selcûkiyye*, s. 102-103, 108; İbnü'l-Esir, *el-Kâmil* (trc. Abdülkerim Özaydın), İstanbul 1987, XI, 198-199, 217, 222; Bündârî, *Zübdetü'n-Nusra* (Burslan), s. 265-266; Müstevfî, *Târîh-i Güzîde* (Nevâî), s. 461, 503; Zerküb-i Şîrâzî, *Şîraznâme* (nşr. Behmen Kerîmî), Tahran 1310 hş., s. 49-50; Erdoğan Merçil, *Fars Atabegleri, Salgurlular*, Ankara 1975, s. 32-40, 131; Faruk Sümer, *Oğuzlar (Türkmenler) Tarihleri, Boy Teşkilâtı, Destanları*, İstanbul 1980, s. 260-262, 337-338; Mirza Bala, "İl-Deniz", *İA*, V/2, s. 962-963; V. Minorosky, "Lur-i Büzürg", a.e., VII, 74-75; T. W. Haig, "Salgurlular", a.e., X, 125-126; Cl. Huart, "Şîraz", a.e., XI, 563.

🕌 GÜLAY ÖĞÜN BEZER

SUNGUR AĞA CAMİİ ve TÜRBESİ

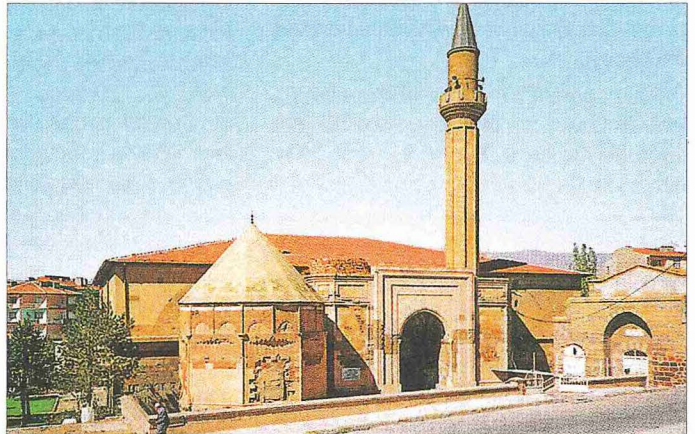
Niğde'de XIV. yüzyılın ilk yarısında inşa edilen cami ve türbe.

İlhanlılar'ın Niğde valisi Sungur Ağa tarafından yaptırılan binanın inşa tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte minare kaidesinde yer alan vergi kitabesindeki 735 (1335) tarihi binanın tamamlanma yılı olarak kabul edilmektedir. Diğer taraftan yapının minberindeki başka bir kitâbede Sungur Ağa ile Ebû Said Bahadır Han'ın adı

geçmektedir. Bundan dolayı yapı 1316-1335 yılları arasında inşa edilmiş olmalıdır.

Cami esasında kibleye dikey üç nefli plana göre yapılmıştır. Ana mekânının üzerli gruplar halinde on iki birimden oluştuğu görüşü araştırmacılar tarafından kabul edilmiş olsa da üst örtü sistemiyle ilgili görüşler farklılık göstermektedir. Orta sahanın üç kubbeye, yanların ise çapraz tonozla örtüldüğü veya bütün mekânların çapraz tonozla örtüldüğü yönünde araştırmalar mevcuttur. XVIII. yüzyılda meydana gelen yangında (bir başka görüşe göre geçirdiği bir depremde) tahrip olan yapının ağaç taşıyıcılarıyla üst örtüsü yenilenmiştir. Daha sonraki yıllarda çeşitli onarımlar geçirmiş, günümüzde ise mihraba paralel yedi nefli bir plana sahip olup üzeri ahşap tavan ve kiremit çatıyla örtülmüştür.

Meyilli bir arazide yöreye özgü sarımtırak kesme taştan inşa edilen beden duvarlarının orta kısmında görülen hafif taşkın silmeler bütün cepheleri çepeçevre sarakarak yapıyı iki kademeye ayırmaktadır. Üst kademede yapının beden duvarları içerisinde yer alan ve bütün cepheye yansıyan sivri kemerler eşit aralıklardaki pâyeler ve gömme sütunlar üzerine oturmaktadır. Yapının yok olan üst örtüsünü taşıdığı anlaşılan bu kemerlerin içerisine pencereler açılmıştır. Ayrıca alt kademede çok sayıda pencere görülmektedir. Bu kadar çok pencere olmasına rağmen 32,88 x 24,45 m²lik bir alanı işgal eden yapı oldukça loştur. Bu sebeple yapının yok olan üst örtüsünde bir aydınlık fenerinin olabileceğini düşünmek mümkündür. Birbirinden farklı şekilde düzenlenmiş girişlerden yapının harimine geçilmektedir. Harimdeki serbest taşıyıcı ayaklar onarımlarla düzenlenmiş olup üzerleri sıvalı ahşap sütunlardır. Beden duvarları içerisin-

Sungur
Ağa Camii

de kalan ve birbirinden farklı başlıklara ve kaidelere sahip olan sütunlar ise devşirmedir. Yapının doğu duvarındaki bir pencere ile türbeye bağlantı sağlanmıştır. Ayrıca burada yer alan kapı açıklıklarından minarelere ve bey mahfiline ulaşılmaktadır. Harimin kuzey tarafına doğu-batı doğrultusunda boydan boya tamamen kesme taştan üç bölümlü olarak yapılmış mahfile kuzey cephenin doğu köşesindeki fevkanî kapıdan da girilmektedir. Kapı taşla kapatılarak örülmüş olup çıkışı sağlayan duvarla bağlantılı merdivenler de traşlanmıştır.

Yapı süsleme detayları açısından oldukça dikkat çekicidir. Taçkapı, mihrap, mahfil korkulukları, pencerelerden bazıları, yapıyı saran kornişle sütun başlıklarında taş, kapı kanatlarıyla minber ahşap işçiliğine sahiptir. Eyvan şeklinde düzenlenen taçkapı köşeleri pahlanmış minare kaideleleriyle birlikte ele alınmıştır. Taçkapının dış yüzü büyük oranda yenilenmiş olmasına rağmen kalan izlerden bu yüzeyin yıldızlardan gelişen geometrik bordürlerle bezenildiği anlaşılmaktadır. Kaburgalı çapraz tonozla örtülü eyvanın yan duvarları belli bir yükseklikten başlayan geometrik, bitkisel ve figürlü süslemelerden oluşan kompozisyonlarla bezenmiştir. On iki kollu yıldızlardan gelişen geometrik şema üst ve alt kısımda birbirini keserek yer değiştiren bordürlerle çevrelenmiştir. Rûmî ve palmet dizisinin yanında sarmal dal şeklinde akan bordürün içinde çeşitli hayvan figürleri görülmektedir. Stilizasyon olarak işlenen hayvan başları spiral kıvrık dalların uçlarında ve aralarındaki boşluğu dolduracak biçimde verilmiştir. Bu figürlerden bazıları tahrip olmakla birlikte kuzey panoda otuz yedi, güney panoda kırk iki figür bulunmaktadır. Her iki panoda kırk beş adet figürün simetrik olarak yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Bu bezemenin yanında yer alan taçkapı nişleri keskin hatlarıyla farklı bir görünüm sergilemektedir. Bezemeleriyle dikkat çeken giriş açıklığının üzerine iki satır halinde düzenlenmiş bir vergi kitâbesi yerleştirilmiştir. Bunun da üstünde ajur tekniğinde yapılmış ve yer yer tahrip olmuş gül pencere bulunmaktadır. Kapının iki yanında yükselen çifte minarenden soldaki yıkılmıştır. Her iki minareye giriş içeride yer alan kapılarla sağlanmaktadır. Sağdaki minare çıkışı aynı zamanda kuzeyde yer alan mahfil katına da bağlantıyı temin etmektedir. Sekizgen gövdeli minarede köşeler kalın silmelerle belirginleştirilmiş, tek şerefeli minare kurşun kaplı külâhla sonlanmıştır.

Caminin kuzey cephesinde yer alan kapı açıklığını saran bordürler taş işçiliği açısından son derece zengin özellikler göstermektedir. Dıştan içe doğru daralarak sıralanan bordürler, yıldız geçmeler yanında rûmî-palmet kompozisyonlarından oluşan bezemelerle biçimlendirilmiştir. Ayrıca bezemeler içerisinde alçak kabartma olarak yapılmış çift başlı kartal figürü yer almaktadır. Dalgalı bir çerçeve içerisine yerleştirilen kartal figürünün gövdesi cepheden işlenirken profilden verilen başlar düğüm yaparak birleşmiş ve üst kısım palmete dönüşmüştür. Kartalın kanat ve bacakları iki yana açılmıştır, kuyruk ise yelpaze şeklindedir.

Taş işçiliğiyle dikkat çeken mihrap geniş geometrik bordürler ve bir yazılı bordürle çevrelenmiştir. Beş kenarlı niş içinde geometrik motifler görülür. Köşelikleri derin oyulmuş bitkisel süslemeyle dolgunlaşmış yaşmak bölümünde ajurlu bitkisel motifli bölüm ilgi çekicidir. Nişin iki yanında bitkisel süslemeli birer başlık, üstte ise ajurlu dokuz kabora bulunmaktadır. Harimin kuzeyinde yer alan mahfil ajur tekniğinde yapılmış taş korkuluklara sahiptir. Geometrik geçmelerden oluşturulmuş, yer yer rûmîlerle süslenmiş bu korkuluklardan günümüze sadece doğu kısmında ki ulaşmıştır.

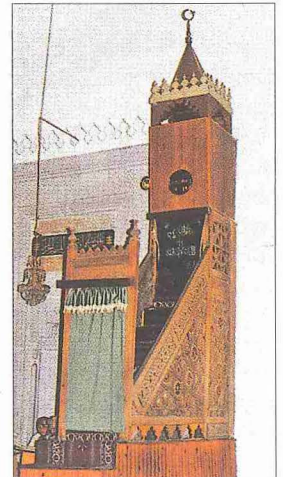
Yapının en orijinal yönlerinden biri de sivri kemer ve daire şeklinde düzenlenmiş pencereleridir. Bu pencerelerden bir kısmı sade bir açıklık şeklinde olmasına karşılık batı cephesinde alt sıradakiler oldukça farklı özellikler göstermektedir. Buradaki dört pencereden üçü bezemeli sivri kemerli, diğer pencere ise kare şeklinde alınıklıdır. Mermer bir lento ile dikdörtgen bölümden ayrılan sivri kemerin içi ajur tekniğiyle yapılmış, birbirinden farklı taş şebekelere sahiptir.

Caminin kuzeyindeki kapının ahşap kanatları özenli bir işçilikle ele alınmıştır. Motifler gerçek künde-kârî, yuvarlak ve düz satırlı oyma, çift kanatlı oyma ve kakma tekniklerinde yapılmıştır. Yer yer yıpranmış ve bazı kısımları değişmiş olsa da kanatların büyük bir kısmı orijinalliğini korumaktadır. Kapı kanatları rûmî bir bordürle üç bölüme ayrılmıştır. Üst kısımda kıvrık bitki süslemeleriyle zenginleştirilmiş âyet kitâbeleri yer alırken bunun altındaki dikey dikdörtgen yüzey sekiz kollu yıldızdan gelişen geometrik geçmelerle doldurulmuştur. Yüzeye hâkim olan iki tam, bir yarım sekiz kollu yıldızın ara dolgularında beş köşeli yıldızlar görülürken

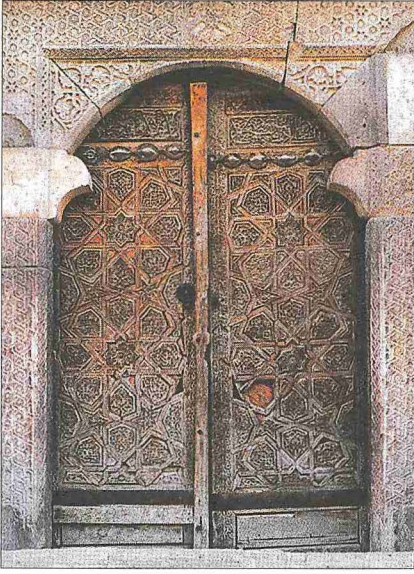
bunların içleri palmet ve rûmî birleşiminden oluşan kompozisyonla dolgunlaşmıştır. Doğudaki ahşap kapı kanatları ise teknik ve süsleme açısından farklı özellikler göstermektedir. Kuzeydeki kapı kanatları gibi bu kanatlar da üç bölümden oluşmakta, üstte iki satır halinde kitâbeler görülmektedir. Sağdaki levhada Kur'an'dan âyetler, soldaki levhada Hacı Muhammed olarak usta kitâbesi bulunmaktadır. Alt bölüm bezemesiz bırakılmış ve bu kısım dış etkilerle aşınmıştır. Ortadaki panolarda on dört kollu yıldızdan gelişen geometrik bir düzenleme görülmektedir. Taçkapıda giriş açıklığının üst kısmında Karamanoğulları'na ait 874 (1469-70) tarihli vergi kitâbesi mevcuttur. Ahşap kapı kanatlarının da bu tarihte yapılmış olabileceği tahmin edilmektedir.

Günümüzde Niğde'deki Dışarı Camii'nde bulunan, Sungur Ağa'nın adının geçtiği yapının orijinal ahşap minberi son derece özenli bir işçiliğin ürünüdür. Sonradan ilâve edilen bir kaide üzerine oturtulan yedi basamaklı minber yer yer yenilenmiş ve cilâsı silinmiştir. Minberin ayna kısmı ile köşkün alt kısmındaki dikdörtgen yüzey künde-kârî ve oyma, korkuluklar ajur ve çatma tekniğiyle, kitâbeler ise kabartma olarak yapılmıştır. Vaktiyle caminin kuzeydoğusunda Osmanlı devrinde inşa edilen bir şadırvan bulunmaktaydı. Kesme taştan yapılmış kubbesiyle sekizgen planlı ve sütunlara oturan sivri kemerli açıklıkları olan bu yapı 1960'lı yıllarda yıkılmıştır.

Sungur Ağa Camii mimari detaylar açısından kendine özgü özelliklere sahiptir. Yapıda görülen gotik karakterler (kaburgalı tonoz, gül pencere ve silmeler) Kıbrıs üzerinden gelen etkilere işaret etmektedir. Özellikle yapının beden duvarları içerisinde

Sungur
Ağa
Camii'nin
minberi

Sungur Ağa Camii'nin ahşap kapı kanatları

de kalan ve bütün cephelere yansıyan sivri kemerler Ortaçağ Anadolu mimarlığında karşılıklı olmayan bir detaydır. Caminin yok olan üst örtüsünün taşıdığı anlaşılan bu kemerlerle yapının dıştan algılanması sağlanmıştır. Gerek taşıyıcı ayaklarla gerekse kubbelerle ana mekânın dışa yansması Osmanlı mimarlığının karakteristik özelliğidir. Sungur Ağa Camii bu özelliğiyle Bursa Ulucamii için bir prototip oluşturmaktadır.

Sungur Ağa Türbesi. Sungur Ağa Camii'nin doğu cephesinde taçkapının güneyinde caminin beden duvarına bitişik olarak inşa edilmiştir. Türbe, sekizgen bir kaide üzerinde yükselen çokgen gövde ve bunu örten bir külâhtan oluşmuştur. Kaideden gövdeye geçişte taşkın mukarnaslı bir friz kullanılırken sekizgen gövdenin üst kısmı mukarnaslı üçgen çıkıntılarla onaltıgene dönüşmüş ve yapı onaltıgen bir külâhla örtülmüştür. Sekizgen gövdenin onaltıgene dönüşmesi Anadolu mimarisinde ender görülen bir uygulamadır. Bu tarz bir düzenleme Hudâvend Hatun Kümbeti'nde de görülmektedir. Sıra dışı iki örneğin de aynı şehirde olması tesadüf olmaktan çok uzaktır. Dolayısıyla her iki yapıda da aynı ustaların çalıştığı sonucuna varmak mümkündür. Cami ile aynı tür kesme taş malzemeden inşa edilen türbenin pencere lentosunda, yer yer taçkapıda ve yapının onaltıgen yüzeyini çepeçevre dolayan kuşakta mermer kullanılmıştır. Türbe, doğu cep-

hesinde yer alan pencere ile aydınlanırken batıdaki pencere caminin harimiyle ilişkilendirilmiştir. Ayrıca türbenin güney cephesinin sağ üst köşesine sonradan küçük, basit bir pencere daha açılmıştır. Yapının kuzey cephesini kaplayan taçkapı, basık kemerli bir açıklık üzerinde yükselen mukarnaslı bir yaşmakla bunu saran sivri kemerden oluşmuştur. Oldukça yıpranmış olan taçkapıda kitâbe için ayrılan mermer panolar boş bırakılmış, basık kemerli giriş açıklığı doğudaki pencere gibi sonradan blok taşlarla kapatılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

A. Gabriel, *Monuments turcs d'Anatolie*, Paris 1931, I, 131-132; a.mlf., *Niğde Türk Anıtları* (trc. A. Akif Tütenek), Ankara 1962, s. 36; Oktay Aslanapa, *Türk Sanatı*, İstanbul 1984, s. 201; Uğur Tanyeli, "Batılılaşma Dönemi Öncesinin Türk Mimarlığında Batı Etkileri (14.-17. Yüzyıl)", *Türk Kültüründe Sanat ve Mimari* (haz. Mehmet Saçlıoğlu – Gülsün Tanyeli), İstanbul 1993, s. 158-161; Kemal Göde, *Eratnallılar: 1327-1381*, Ankara 1994, s. 31; Ömür Bakırcı, "Niğde Sungurbey Camisi'nin Taçkapı ve Pencere İçin Bazı Düşünceler", *Celal Esad Arseven Anısına Sanat Tarihi Semineri Bildirtileri, 7-10 Mart 1994*, İstanbul 2000, s. 73-84; Mehmet Özkarcı, *Niğde'de Türk Mimarisi*, Ankara 2001, s. 50-72; Zeynep Demircan, *Orta Anadolu'daki İlhanlı Dönemi Mimari Eserleri* (yüksek lisans tezi, 2003), Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 157-186; Baha Tanman, "14. ve 15. Yüzyılların Anadolu Türk Mimarlığında Gotik Etkiler", *Afişe Batur'a Armağan: Mimari ve Sanat Tarihi Yazıları*, İstanbul 2005, s. 213-225; M. Zeki Oral, "Anadolu'da Sanat Değeri Olan Ahşap Minberler, Kitabeleri ve Tarihçeleri", *VD*, sy. 5 (1962), s. 62-64; A. Akif Tütenek, "Niğde'de Sungur Bey Camii Doğru Duvarında Farsça Pir Ahmet ve Kasım Hanlarla Sungur Beyle İlgili İki Kitâbe", *TTK Bildiriler*, VII (1972), I, 402-404; Hüdavendigar Akmaydalı, "Niğde Sungur Bey Camii", *VD*, sy. 19 (1985), s. 147-178.

ZEYNEP DEMİRCAN

SUNÎ TOHURLAMA

(bk. İLKÂH).

SUN'ÎZÂDE MEHMED EMİN

(bk. SEYYİD MEHMED EMİN EFENDİ).

SUN'ULLAH EFENDİ

(ö. 1021/1612)

Osmanlı şeyhülislâmı.

960 (1553) yılında İstanbul'da doğdu. Kanûnî Sultan Süleyman devri kazaskerlerinden İskilipli Molla Câfer Çelebi'nin oğludur. Babasından ve Zenbillizâde Fudayl Çelebi'den ders aldıktan sonra amcazade-

si olan Ebüssuûd Efendi'ye intisap ederek 977'de (1569) ona mü'lâzım oldu. Ardından müderrislik görevine başladı. İlk olarak 978 Ramazanında (Şubat 1571) 40 akçeyle Beşiktaş'ta Hayreddin Paşa Medresesi'ne tayin edildi. Muharrem 984'te (Nisan 1576) Mahmud Paşa Medresesi'ne müderris oldu. Şevval 987'de (Aralık 1579) Zemaşerî'nin Bakara sûresi tefsiri üzerine bir risâle yazdı. Bu risâle muhtemelen, 1580'de Şah Sultan Medresesi'ne tayini için dersîâm olarak hazırlayıp camide takrir ettiği bir deneme dersi mahiyetindeki çalışmasının yazılı şeklidir. Şâban 988'de (Eylül 1580) Hangâh Medresesi, Şâban 990'da (Eylül 1582) Sahn-ı Semân Medresesi müderrisliğine getirildi. Sonuncu görevi üç yıl kadar sürdü. Bu sırada, Kasımpaşa Kulaksız Mezarlığı'nda yahudilerin gürültü yaparak müslümanları rahatsız etmeleri üzerine III. Murad'ın 17 Cemâziyelevvel 993 (17 Mayıs 1585) tarihli fermaniyle açılan tahkikatı Galata kadısı ve Beyazıt mütevellisiyle birlikte yürüttü (BA, MD, nr. LVIII, hk. 111/103). Şevval 993'te (Ekim 1585) Şehzade Medresesi'ne, Şâban 996'da (Temmuz 1588) Üsküdar Vâlide-i Atik Medresesi'ne müderris oldu.

Sun'ullah Efendi bundan sonra geleneğe uygun biçimde kadılık mesleğine geçti. Bursa'da çıkan büyük bir yangın üzerine Ebüssuûdzâde Mustafa Efendi'nin yerine Zilkade 998'de (Eylül 1590) Bursa kadılığına tayin edildi. Ardından süratle ilerleyerek Cemâziyelâhir 999'da (Nisan 1591) Edirne ve 20 Receb 1000'de (2 Mayıs 1592) İstanbul kadılığına getirildi. Aynı yıl içinde 9 Şevval'de (19 Temmuz) Anadolu kazaskeri, 13 Şevval 1001'de (13 Temmuz 1593) Rumeli kazaskeri oldu. Bu görevde iken Rumeli kazaskeri divanında tutulan sicil İstanbul Şer'iyye Sicilleri Arşivi'ndedir (Rumeli Kazaskerliği, nr. 21). III. Mehmed'in cülûsunda padişaha biat eden erkân arasında Rumeli kazaskeri olarak yer aldı. Cülûsu müteakip yapılan görev değişiklikleri sırasında azledildi, ancak emekli ücretinden başka hil'at giydirilerek gönüllü alındı. Ayrıca Muharrem 1007'de (Ağustos 1598) emekli ücretine 50 akçe zam yapıldı.

İlimiye mesleğindeki kademeleri tamamladıktan sonra Hoca Sâdeddin Efendi'nin vefatı üzerine 12 Rebülevvel 1008'de (2 Ekim 1599) şeyhülislâm oldu. Şeyhülislâmlığı döneminde sosyal meseleler yanında siyasî konularda da ağırlığını hissettirdi. Tarihçi Selânikî, dürüstlüğüne çok takdir ettiği Sun'ullah Efendi'nin toplumun nizam ve intizamı için ısrarla üzerinde durduğu hususları etraflıca anlatır. Bunlar